

N°. 16.

Firmdeena 21. April (3. Mai)

1869.

R a h d i t a j s.

Etschemmes sinas. No Nibgas: Landaga beigta, — grubta seema pahzeesta. No Tehrpatas: gawilleschanas-sweht. No Kursemmes: pahz jubras-bianzeju floblabm. No Pehterburgas: weelstis Nefei Nefandrowitsch pa jubru reisohs, — glabbeju apdahwinaschana. No Witnas: Jubdu wehlefanahs deht rabbineschu stoblas. Ahrsemmes sinas. No Dahn semmes: Dahn fallas Amerikā. No Londones: pahz karu ar Maorem. No Kohnas: tā Pohlu dum-pineleem te klajahs, — longible. No Konstantinowes: Engl. krohnprinzis sultanu apmelle. No Turku-walstes: Turki spaida Sparoda fallas.

Jannatads sinas. Gramatas no Jerusalem. Peezdesmit gaddu brihwibas-swehtli Kohness, 25. un 26. Merz. Breesmiga fleykawida. Grahwatufina. Abildes Sludinaschana. Andes-sinas. Feelittumā Tenardins un zelawites glabbes. Kineeschu jubras laupitaji. Brihnischiga dseebaschana.

Selshsemmes sinas.

No Nibgas. 12tā April Widsemmes ritterschafte fawu landagu pabeidsa.

No Nibgas. Slawehts Deems, ka to grubtu seemu effam pahrdshwojuschi! Sakkam grubtu seemu. Un tomehr schi seema bij lehna seema, jo mas ween falla un sneegs arri nekahdu grubtibu nedarrija. Sinnams; bet schi grubtiba, pahz ko scheltojamees, irr paniffam zittada, — schi grubtiba irr tas leelais patikkas trubkums. Al, zil zilweezini nestagaja, tā falka, ar fajohsteem wehdereem, bahleem waigeem un bes wiffas drohschibas un zerribas; zil dands bes laika neaisgabja kappā zaur trubkumu ween! Trubkums irr neschebligis kalla-sungs, kam tas tif peeteel klacht. Salka gan, ka bads paschu flinki ismahzohht strahdabt, bet ko lai darra tad, kad pascham tschallajam darba peetrubht? Darba un peenas trubkums bij schoreis leeliski mahjās, kas daschu firdi nospeeda. Gan mihligas firdis arri scho-

reis palihdsibu sneedsa, bet ko warr zilweku spehts tahdam trubkumam pilnigi islihdseht! — Tapedz falkam: paldees Deewam, ka ta grubta seema pagallam un libds ar jaunu waffaru jauna zerriba us darbu un us pelnu atspihdejuse. Deems maifi un kartuppelus ar fugeem mums atwaddijis no ahrsemmehm un tā apfaunajis tohs badda-kahschus, kas scho prezzi schepat glabbajuschi sawos pagrab-bos, gaididami us wehl dahrgaku laiku. Kartuppeli jau bij palikkuschi tif dahrgi, ka wairak tā 2 rubtus par puhru malfaja uu taggad jau warr dabbuht par 1 rubl. 10 kap., un laikam paliks wehl lehtaki. Tapat arr rudsi irr peewesti no ahrsemmehm un zaur to jau maise palikkuse lehtaka. Zau dands gaddi pagahjuschi, kamehr tif lehtas jilkes naw bijuschas, tā schinni pawaffara, probti 8 rubli muzzā; warr buht, ka wehl lehtakas atrittihis. Laikam struhgas arri ko labbu mums wehl atweddihs. Tā tad mihtais Deems spehj katrā laikā palihdsseht, jo winnam arween jalka rohka, ja tif mehs ween sinnatu winnam to peenahlamu gohdu doht un winna dahwanas nemestu pa kahjahm. Jo kahribu kalpeem paschā baggatā gaddā neubhs deesgan, teem trubkums arween, — jo tee tihschā prahtā wiffu is-schleesch un neween sewim, bet arri saweem peederigeem baddu fataifa.

No Tehrpatas. Iggauni, tā jau agrak es-sam sinajuschu, fataifahs Juni mehnest tohs istohs gawilleschanas swehtlus swehtibt, kur wiffa tauta weenā kophā buhs fapulzetees. Schee swehtki, tā winni falka, gan buhschoht ihpafchi Iggaunu tautas semneelu swehtki, ko ar leelu dseebaschana swehtischocht tam leclam brihwilaischana notikkumam

par peeminnu, tomehr ne Iggauueem ween, bet wisseem Baltijas dseedatajeem effoht brihw un wiinni tohs luhsoht, kohpā ar wiinneem tohs tehnu semmes swehtkus turreht, ja til ween prohtoht un spehjoht Iggauuu wallodā tohs dseefmas dseedaht. Ar wahrdu falkoht, ne weenai tautai un ne weenai lauschu kahrtai ne-effoht aisleegts us scheem preekeem wiinneem lihds beedrotees. — Tadeht wisseem teem dseedatajeem, kas griiboht wiinneem lihds beedrotees, waijagohht 17tā Juni Tehrpata fanahht, kur tee Iggauuu dseedataju beedribas „Wannemuine“ nammā tilshoht fanemti un apweizimati un t. pr. Leela skunstes dseedafchana gan nebuhschoht, jo Iggauuu dseedataju beedriba til wehl effoht eefahzeja ween.

No Kurfemmes. Tas taggad Moslawā dsihwodams un arri muhsu lassitajeem labbi pasihstams kungs G. Woldemar Latw. awises dohd to sianu, ka augsta semmes-waldischana us to darbojotees, peepalihdseht juhvas brauzeju skoblas eetaisihht Kurfemme (ar laiku arri Widsemme) gar juhmalnu un pahri weetās pee leelafahm uppeym. Woldemar kungs raksta, ka Latweefchi dsihwojohht tahdā weetā, kur teem juhva wisgarram eet un juhvas brauzeju ammatš effoht tas baggatafajs ammatš no wisseem ammateem pafaulē, kā to warroht redseht pee Englandscheem un Hollandscheem, kas zaur juhvas andeli ween effoht tee baggatafēe palikufchi. Bet juhvas wilni Latweefcheem wehl labbat warroht palikt par selta kalneem, tapeh; ka tahdi zekki eijohht Latweefchu juhmalneefcheem gar durrihm. Bet fuggofchana newarroht nedš gruntigi eefakotees nedš kupli isaugt bes juhvas skoblahm, jo pee scha ammata daudš gruntigas sinnašchanaš waijagohht. Rastitajš, Woldemar kungs us waldischanaš rehkinu pehru waffarā effoht apreisojis Englandi, Hollandi, Norwegiju, daku no Kreewu semmes, Pinnu, Sweedru, Dahnu, Franzuschu un Wahzsemmi, wiffur pahrlēezinadamees, kā eijohht ar juhvas braufschanu un juhvas skoblahm, kur daudš fwarrigas sinnaš sakrahjis preefch muhsu juhmalneefcheem, ko sawā laikā islaidishoht Latweefchu rakstōš. — No firdš wehlam, ka Woldemar kunga puhlini isdohtohš muhsu tautai par swehtibu.

No Wehterburgas. Tas wize-admiralis v. Possiet irr eezelts par tomandeeri teem karra-kuggeem, ar ko schirni gaddā tas Leelfirsts Aleksei Alekfiandrowitsch pa juhru braufš. — Preefch teem, kas palihdsejufchi laudis glahht no ta strandeta kugga „Alekfiander Newski“ Sitlandes juhmallā, augstais Keiseraš irr leelu gohda-mafku nowehlejis, prohti, ta kugga „Sylland“ laudihm 1200 rubkus un teem juhmallas eedšiwotajeem, kas pee scha mihlestibas darba jo wairaf puhlejuschees, 3500. Tee juhmallas kautini pahrscho muhsu augsta Keisera dahwanu tā juttufchees aplaimoti, ka zaur Kreewu semmes wehstneeku Kopenhagenē Keiseram pateizibas grahmatu atfuhrijufchi, ar ko pasemmigi pateiz par to baggatu gohda-dahwanu.

No Wilnas. Pehterburgas awises raksta, ka Wilnas Juhdu draudse Wilnas aprinka skoblu kuratorim grahmatu peeneffuse, kur ta luhsoht, lai pee wiinu rabbineefchu skoblas ezeffoht weenu pafiffam dsimmufchu kristitu skoblmeisteru ta meetā, kas taggad effoht, jo tas effoht kristihts Juhds. So tahds kristihts schibds warroht wiinu behrnus nowehrst no Juhdu tizzibas. — Ar to Juhdi israhdoht, ka wiini wehl negriiboht ustizit waldischanaš padohmam, kas zihthš wiinnus apgaismoht.

Ahrsemmes sinnaš.

No Dahnu semmes. Dahni kā jau tahda walste, kam naw til daudš spehta, sawus spahrnus tahdu isplattihht un sawu ihpafchumu tahlās weetās apfargahht, laikam eedohmaja, ka wiinna sawu daku, kas tai irr Amerikā, drihs itt pa walti warroht pafaudeht, — tadeht peedahwaja sawas fallas, kas tai irr pee Antillahm, Amerikas brihw-walstehm pahrdohd. Gefahkumā rahdijahš, ka schi andele labbi isdohschotees, jo wifs jau bij noderrehts, un til ween bij janogaida, kamehr kongressis to kontrakti apstiprinafchoht. Bet kongressa apstiprinafchana leekahš apgultees. Gan nu wehl ihsti newarroht sinnaht, kā kuhš, jo kongressis pahrscho leetu wehl nemas ne-effoht runnajas, — bet kongressis taggad mettis meeru lihds 7tu Dezember. Bet kad apstiprinafchanaš terminš jau 22trā Oktober beigefchotees, tad nela newarroht zerreht un karra-ministeris, kas tahš isdarischanaš deht pats us Ameriku bij aisreisojis, taggad pahrbrauzis mahjā — bes zerribas. Tas flitakais schirni leetā tas, ka Dahni us pahrdohschanu drohschi zerredami, turrenes laudihm jau peh; balsu wairuma atraffijufchi, pee ka tee griiboht palikt un balsu wairums peekrittis Amerikai. Nu Dahnija patte sinn, ka tai wehl us preefchu jawalda pahrschadeem pawalstneefcheem, kas labprahht wiinu negrihb.

No Londones raksta, ka Saun-Schlandē Australijā, tas karfchs ar Maoru laudihm wehl ne-effoht wis beidsees un arri newarroht sinnaht, kad tas beigefchotees. Maori effoht leelec meisteri few tahdas skanstes aptaisiht, kas Englandes kolonistēem daudš spehta tehrejoht, pirms tee Maoreem warroht peektitt klahht; un kad klahht peeteefoht, tad wiini jau effoht prohjam un ligda palikufse tufschā. Tit tad warroht no uswarrefchanaš runnaht, kad teem peeteefoht klahht un kahdu daku no teem apfaujohht, kā nesenn obristam Witmore isdewees, kas wiinu skansti — ko Maoru wezakais Te Ruti, aisstahwejis — usnehmis un puffi laufschu tam apfahwis. Tahda uswahrefchana Maoreem effoht par leelu kaunu, jo karra-gohdu wiini pahrsch wiffu zittu augstaki zeenijohht.

No Rohmas. Ka Deewa taifniba grehziineeku wiffur sinn atrast, to gaischi israhda tas, ko pallaban stahstisim. Kad Pohlu dumpineeki bij uswarreti, tad tee, sinnaš, aisbehgga us ahrsemmehm un patwehrahš schur un tur, kur wiffur tee labprahhtigi

tilla usnemi, apscheloti un apgahditi. Daschi dum-
dineefu preesteri bewahs us Rohmu un pahwests
tohs labprahbt usnehma un tizzibas beedri tohs ap-
kohpa un pabalstija. Bet taggad schi labprahbtiba
jau effoht atdsiffuse, ta, ka dascham azzis nolaiduscham
waijagohbt attal no Rohmas aiseet. — Taggad stabsta
pahf kahdu Pohfu preesteru kandidatu, Diakon Wo-
linski wahrda, kas arr dumpja laika 1863 gadda ar
Kreeweem isfahwees un pehz tam, kad dumpineekt
bij uswarreti, us Rohmu aisbehdsis, kur tas sawu
garrigu ammatu tablat studeerejis un fataisijees, ka
warretu tift par preesteri eefwehtihst. Dedsigs us
mahzischanohs buhdams, un palihdsibu no dascheem
biskapeem dabbujis, tas pehz 4 gaddeem tif taht tiz-
zis, ka jau Deewa wahrdu mahzibas daktera gohdu
panahzis un jau pagahjuscha mehnesi fataisijees us
eefwehtischannu preestera ammata. Bet nejauschu tam
no basnizas teefas ta sinna dohta, ka winnu newar-
roht wis par preesteri eefwehtihst, jau tapehz, ka
winsch dumpineekeem lihds farrâ gabjis, kur winsch
zilweku affinis warrejis isleekt; bet wianam arri ef-
foht peerahdihst, ka winsch ar sawu rohku teescham
daschus Kreewus effoht nokahwis. Saunellis nu
sawu taifnibu mellejis p.e peederrigohm teefahm un
pehbigi pee pascha pahwesta, bet wis welti ween.
Lai nu tas fohda un nelaimes mehrs buhtu pilns,
tad ne ilgi pehz tam no polizejas to sinnu dabbu-
jis, ka lai winsch pa 48 stundahm no Rohmas un
no Rohmas walsts pawiffam aiseijohbt prohjam un
lai nefad wairs nenahloht atpakkat. Bet kad nu
wihram zekka nauda truhluse, ka newarrejis nekur
reisohbt, tad pehz nolikta laika polizeja to fanehmuse
un aishweduse, bet nesinn, kur? Arri zitti Pohfu
preesteri, — kas pehz dumpja laika Rohma patweh-
rumu atradduschu, wairs nekahdu palihdsibu nedab-
bujohbt un tadeht zits pehz zitta no Rohmas pa-
suhdoht.

No Rohmas. Pahwesta gawilleschanas-swehtki
nu pabeigti un nu tif leeliskam attal taifahs us to
nahlamu konzihli, pee ka Jesuitti effoht pee isdarris-
chanas tee meisteri. Biskapus tee dalloht eelsch 3
dakham, prohti ustizzamohs, schaubigohs un neus-
tizzamohs. Ustizzamee jau irr basnizas flehpt zee-
nigi, schaubigohs lublohs peedabbuht pawiffam flahbt
un tohs neustizzamohs pawiffam no konzihla atstah-
dinahs. Stary zittahm leetahm, ko konzihla run-
nashohbt, buhschohbt arri nospreest to, ka pahwestam
laiziga warra irr waijadfiga. Sa wiffa konzihle tam
padehmam peekristu, tad wiffas tautas un wal-
dischanas kattoku basnizai to gohdu dohtu un win-
nas warra leeliskam eetu wairumâ. Tad wehl ja-
nospreesch, ka pahwests nemas newarr malditees, ka
wis, ko winsch fallta, irr gan un amen un ka tas
zittadi newarr buht un wiffcem wiana nosazzischa-
nas un spreedumi japeenemm. — Kur nu to nems!
Wiffi kattoki pahwesta spreedumeem nepadohdahs, ka
tad wehl zitti to darrihs.

No Konstantinopoles. Turku semme un
pee Turkeem pascheem taggad ar warri lauschads
eelschâ Giropeeschu eeraddumi un isklichdina to miglu,
kas gaddu simtendâ Turku azzis un firdis turreja
peefetas pee teem wezzu wezzeem Assias eeraddumeem
un Muameda lillumeem. Sultans pats taggad us
to dohd preelshsibmi. Englandes frohna-prinzis
ar sawu augstu gaspaschu us Greeku semmi reisodami,
Merz mehnescha beigâs apmekleja sultanu. Sultans
pats us fugga gabjis tam augstam weefu pahrim
pretti, nehmis to prinzeffi pee rohkas un laipni, mib-
ligi tohs waddijis us to pilli, ko preelsh winneem
lizzis isgresnoht un kur diwus enukenus peedewis
par sullaineem. Sultans aishpehn us Parishi un
Londoni reisodams, eemahzijeek, ka ar sweescheem ja-
fateekahs, kas teem prahtigem Turkeem lohti patib-
foht, bet tee wezzee, kas pee wezzeem eraddumeem
peelippuschu, tee galwas purrinajohbt, ka winnu tiz-
zibas walbineeks (kalifs) ar gaureeti tif mibligi fa-
teekotees. 3schâ April deenâ tas Turkos pirmureij
notizzis, ka sultans ar Giropeeschu dahmahm pee
galda fehdejis. Us maltiti tē bijuschu aizinati
neween tee augstee weefi un winnu pawaddoni, bet
arri Kreewu, Englandes, Franzijas un Ghsitreiku
webstneeki ar sawahm dahmahm. Sultans pats
frohna-printfscha gaspaschu pee galda weddis un win-
neem abbeem widdâ fehdejis un pats tai „Dahn
rohsei“ weffelibu usdfehris. Pehz maltites winsch
to prinzeffi weddis us keiseriflu haremû, kur dantschu
preeki un konzerte turreta. — Jau preelshchajais sul-
tans fahzis augstus weefus ta usnemt, bet pats pee
galda ne-effoht wis fehdees un lihds ehdis, ka tag-
gad schis darrijs.

No Turku walstes. Woi tur nu weenreij
meers? — ta daschi lassitaji pawajzajuschu un mums
lohti patiktu fazzihst, ka tur effoht gan meers, kad
tif ween warretum ta fazzihst. Bet, ka nesenn awi-
ses stabstija, Turkeem effoht asti pazehlfuse ta laime,
ka teem isdewahs Kandijas dumpi ar warru no-
flahpeht un Greekus dauds mas pasemmohbt, un ta-
deht tee uskrittuschu tahm ta nosauktahm Sporadu
fallahm, eedohmadami, ka schahs fallas effoht Kan-
deescheem palihdschuschas. Tadeht tahm par fohdu
nozehla wiffus winnu preelshneekus, kas bij no
Greeku tautas un eezehla Turkus, ar to sinnu, ka
us preelshu falleneeki sawus preelshneekus nefad
neubshohbt wairs paschi zelt, bet Turku waldischana
winneem tohs zelschohbt. Sinnams, ka fallu eefsh-
wotaji, swabbadibu eeradduschu, par schahdu Turku
apgahdashannu pateizahs un atbildeja, ka winnu wal-
neekus nepcenemschohbt wis. Turki pa tahdu atbildi
mas behdaja un aishfuhija sawus plehsigohs salda-
tus turp. Gedshwotaji to putnu naggus pasihdami,
eemukka meschâs un kalnâs. Bet zil ilgi tad ta
warr palikt? Turkeem pretti atturretees teem naw
spehka. Tadeht falleneeki daschus sawus draugus sub-
tijuschu us Parishi, luhgt Englandes un Franzi-

jas waldischanas, lai winneem palibsoht sawas wez-
zas teefas paturrecht. Tahs waldischanas wehl neso
ne-effoht atbildejuschas; bet kad mehš jau sinnam,
kahdi draugi tahs ar sultanu, tad maj tizzam, ka
tahs ko falleneekem par labbu darrihs. — Kahda
Franzijas awise nupat sinnu neffuse, ka Kandijas
rihtapuffe atkal effoht dumpis pazehlees kahjas un
Turku waldischana effoht weenu regimenti saldatu
turp subtijuse. Schee saldati jau effoht pasibstami
ka neganti plehfeji un dihrataji un tadeht warroht
gan dohmabt, ka tee tur trakfoschoht un mohzischocht
eedshwotajus, lam eerohfchu pawiffam ne-effoht, ar
ko pretti turretees.

Zannafahs sinnos.

No Kronstattes, 14. April. Us waktareem un us
Behterburgas puffi weetu weetahm waktigs uhdens redsams,
bet taceht, ka mehja nemaj naw, leddus paleef ta ka bijs.

No Pestes, 24. (12.) April Ungaru kehniusch (Chtr.
keisers) Ungaru walsts runnas-deenu eefahjis, ka jau mehdi,
ar ihpafchu runnu.

No Madrides, 23. (11.) Schodeen Kortefu faee-
schana Dlozaga fazzija, ka Franzija buhfoht meerä un
par pilnu peenemfchoht tahdu waldischannu Spanija, kahdu
Kortes buhfoht nosajzist.

No Florenzes, 25. (13.) April (teleg.). Te irr us-
eeta fleppena dumpineeku beedriba, kas ar Mailandes Maz-
ziniiteer lohpä sinnajahs; daschi eerohfchi un bumbas tikka
atrasas un nokihlatas un dawos dumpineeki fanemti zeet.

No Rohmas. Zittas awises stahsta, ka ne-effoht
wis teefa, ka pahwests us saweem gawillefchanas-fwehtkeem
laimes-wehlefchanu dabujis no Italijas kehniina Wiktora
Emanuela

No Atehnas. (20.) 8. April Englandes frohna-prin-
zis ar sawu augstu gaspafchu schè eereisofusch.

— Ministeris Rizos Mangabe rihta reisohs us Konstan-
tinopeli un Janos us Alekandriju. Mangabe neffis sul-
tanam un Janos Egiptes wize-kehniinam grahmatu no keh-
niina Georga pascha rakfistu.

No Belgradas. Schejenes waldischanas awise stahsta,
ka sultans Serbijai atwehlejis to warru, ar ahrfemmju
waldischanahm andeles beedribu norunnabt.

Grahmatas no Jerusalemes.

Irescha grahmata.

Jerusalemè, tai 9. Merz 1869.

Mani mihti draugi!

No ta laita, kad sawu pehdigu grahmatu schinni
fwehta pilsehta Zums rakfiju, jau irr pagahjuschas 22
deenas un schinni laika man atkal irr isdewees daschas
weetas apmelleht, par kurrakm taggad gribbu Zums sinnu
doht. Tai 21. Februar, kas bij peektdeena, es no Jeru-
salemes pulstien 9. no rihta, zaur Zoppes wahrteem is-
gahis, reisoju teefcham taisni va to zekku, kas aiseet us
to klosteri, fur kristitajs Zahnis effoht peedsimnis. Schinni
zeka es papreetschu jaunä olivu-tohku eeleija apmelleju to
krusta-klosteri, kas jau kahdus 1500 gaddus — ka muhts
man leezinaja — pastahwoht. Schis skaitstais klosteris
peederer Greekem, kurrä taggad irr augsta studeereschanas
skohla ectaifsta, un tur, ka man mihtigi muhts istahlija,
taggad mahzahs kahdi 60 jaunekti fwehtu rakfistu sinna-
fchanas. Schinni klosteri, netahlu no basnijas altara,
rahda to weetu, fur tas kohs effoht audis, no kurrä
tizzis ta kunga Jesus krusts taishts un tapeh arri schis
klosteris tahdu wahrdu nefs. Kad te wiffu biju apstat-
tijis, tad mihtigeem muhtem rohku ineedam3 un „ar

Deewu“ fazzidams es reisoju sawu zekku tablat. Pascha
pufdeena, karstai faulei speefchoht, jau aissneedsu Zahna
ta kristitaja klosteri, kurfch taggad Franziskaneeschu
muhku sinna stahw. Tik ko pufdeenu biju pa=efdis un
ar puddeli wihna, ko man mihtigs muhts us galda us-
nessa, atspirdsinajees, tuhdat apmelleju to basnijuz, kurrea
stahw tai weeta, fur kristitais Zahnis effoht peedsimnis.
Basnijas altaram pa kreifu rohku, pa 7 marmora treppu
pahapneehm ee=et tai Zahna peedsimfchanas alla, fur no
balta marmora atminä atrohahs jauks altaris, appafsch
fcha altara irr leela faule no marmora redsama, apfahrt
fchai faulei pee klints feenas degg 6 apfettitas lampas
weenumehr; us altara irr leela bilde, kas rahda Zahna
peedsimfchanu. Te prett altari atkal pee greestem karra-
jahs 3 deggofsch s lampas. — No fcha klostera prett
waktara-puffi irr atkal seewifschku jeb „Nonnu“ klosteris
eerikhts, fur no wiffadahm tizzibahm bahrenu meitenes
usnemm un ismahza, lai bohja ne=et. Fahri jaujai,
augligai eeleijai prett deenas-widodus puffi, kohi stahwu
kalnu palalne, irr tas Zacharias jeb Elisabets klosteris,
fur rahda to altari, pee ka ta kunga engelis Zacha-
riasam effoht Zahna peedsimfchanu paslubdinajis un fur
winfeh sawas netizzibas deht effoht mehms palizzis. Bahr
wiffahm schahm weetahm zitta reije dohfschu ifkaidrakas
sinnas. Tad wehl no fcha weeminnefa klostera prett
waktara-puffi, irr tas Zahna ta kristitaja tufnefs atroh-
dams; te kahdas 5 werstes no klostera tahku tufnefi,
rahda to alu ar awohtu, fur kristitajs Zahnis effoht
dshwojis un Israetam atgreeschannu no grehtem fluddi-
najis. Schi alla irr 22 pehdas garra, 9 pehdas platta
un 12 pehdas augsta. Allas dibbenä wehl taggad irr
altaris 6 pehdas garfch un 3 pehdas augstis ar krusta-
fihmi redsams. Preefch allas irr aisslehdjamas durwis.
No schahs allas pa 9 atmins pahapneehm us semmi, te
patt klints allai blattam irr tas Zahna-awohts 18 pehdu
garfch, 14 pehdu plats un 5 pehdu ditsch ar kohi skaidru
uhdeni. Pee fcha awohta tizzis, es tschalli ween noehr-
bees, mettohs uhdeni eelfcha un itt bra gi ispeldejohs.
Kad atkal biju apgehrbees, tad apmellejahm to Elisabets
allu, kurrä winna effoht dshwojuse un tepat arri peh3
mirfchanas aprakta tikuse. Satta arri, ka Zafseps un
Marija ar to Jesus behrnu no Egiptes semmes nahdami,
effoht Elisabeti schinni alla apmellejusch un tur labbu
lailu atspirdsinadamees pawaddijusch. — No fcha tufne-
fcha atpalkat gresdamees, wehl klosteri pahgulleju
par nakti un ohtra rihta mihtigeem klostera brakteem
par mihtigu usnemfchanu ffrnigi pateifdamees un wezzam
Arabeefchu tehnam par laimigu waddifchanu pahra kawas
balfchifa algas dohdams, no saweem mihtigeem kaudim
schkidamees, peh3 pufdeenas pulstien 2 itt laimigi eerei-
soju Jerusalemè. Ohtr'deen tai 25. Februar no rihta,
mehs 50 reiseeki, pawadditi no 2 Kreewu mahzitajeem
un 3 Beduineem, ko muhtu augsta Keisera konsulis
Koschewnikopf kungs mums par fargeem lihds dema, reiso-
jam us Jeriku un Jordanu. Kad no Jerusalemes ifeedami,
pee Getjemanes dahrsa wiffi bijahm lohpä fapulzejusches,
tad pa kreifu rohku Eljes-kalnam weena barrä usneh-
mahm zekku us Betaniu, kas rihta-puffe Eljes-kalnam at-
rohahs. No scheijeenes netahku dshka eeleija eedami, at-
raddam to apustuku-awohtu, pee kurrä skaidra uhdena
nohshruschees un drufku atspirgusches, nu pa Jordana
eeleiju, kurrä fche eefahfahs, demamees us preefschu un ta
pa kalnu kalneem un eeleiju eeleijahm eedami, peh3 stipras
8 stundu reisoifchanas zaur Zuhdejas kalneem zauri tikku-
fchi, wee krites uppes strauja uhdena drufku atpufstusches,
nu pa jauku sahtainu eeleiju, kurrä ar seededamam puf-
keh3 ka fehtin nosehta, drihs ween eereisofahm eelfch Ze-
ritus. Saulite pattlabban jau bij nogahjuse un mihtigs

jauka walfara kluff wehsuminisch, ka Krites uppes burbu-
kodami strautini schnehdami un daschdaschadu wutinu
jauna dreedaschana un tschirflinofschana, kas patlabban jau
taiffjabs apluff, muhs pawaddidami sinnu dewa, ka effoht
Seriku aitsueegufchi, un lai schè misdami arri dohma-
johb us teem pagahjufcheem fwehteem laifeem, kas të effoht
notizzis. Tè pee lahda wezza tohra apmettufchees un
ugguni uskufufchi, mehß peekuffufchi buhdami, appalf u
klaijas debbes weiwes, kattris sawas drehbës eetinnees,
driß ween itt faldi aismiggahm. Rihä agri vullsten 5½
masai gaisminai austoht jau bijahm lahjäs un reisojahm
prohjam us Jordanu. Pehz diwu stundu reisojchanas pul-
sten 7½ jau bijahm Jordanai klast. Kad Kreemu mahzi-
tajs Deewa-luhgachanu bij noturrejis un uhdeni eefweh-
tijis, tad mehß kattris reisneeks driß ween mettamees Gor-
danas uppes wehfdß wifnß eefschä — peldetees. Schè
pat bij ta weeta, kur Zahnis muhsu Westajaju kristija un
kur debbests pah wianu atdarrijahs, un tas fwehtais
Gars ka ballodis us wianu nolaidahs un balß bij dje-
dama, kas sauza: „Schis irr mans mihtais dehis, pee
ka man labs prahts irr, to buhs jums klaußht!“ (Mark.
91, —11). Schè arri kristitajs Zahnis dshwoja, walfä-
dams apgehrbu no kameeku spalwahm un abdas johstu
apfahrt faweem gurneem un ta tam Kungam zekku libdenu
taiffja, kristidams Israëlu us atgreeschannu no grehteem.
Pahr scho uppi sawa laikä wegstehws Zehkabs tiffai ar
fweekiti pahri gahja un pehz ilgeem gadteem ar leelu man-
tas baggafibu atpaffak greesahs, to Deems wianam fwe-
schumä dshwojohb bij peeschfihris. — Jordana uppe pehz
sawas buhschanas naw wiffai leela, buhs tiff leela jeb
leelala ka muhsu Gauja Turraidas un Krimuldes ap-
riakt irr redsama, bet turpretti kohbi strauja, lai gan deef-
gan irr dßika. Tai weeta, kur fwehtreisneeki mehß pel-
detees, naw eefpehjams schai uppei pahri tiff, lai arri
deefgan labs peldetajs schai. Uppes strauji wifni tiff
ahri nu spehzigis us mirruschu juhru prohjam dohdahs,
ka jau gruhti nahlahs meerigi uhdeni stahweht. Jordanas
uhdens naw wis glufchi klahrs un flaidris, bet isftattahs
tahds, itt ka buhtu ar mablu jeb pleenu fajaufks. Mehß
gandriß weffelas diwi stundas uhdeni kawejamees; tiffai
vullsten 10½ no mißligas Jordanas uppes atstahdamees,
reisojahm us Jeriku atpaffak. Bet ka tad ap Jorda-
nu ar dabbas jantumeem stahw? Es faktu: Teescham
jauki! Wifß tas leelais plazzis no Zuhbejas libdß Moä-
biteru semmes kalneem us rihta-puffi, buhs kahdas
14 werites plats ar faktu sahli un labbibas fibumeem
ka ar faktu deffi noklahs; daschä weeta sahle irr pahri
par zekku-galleem garrum angufe un ar jantahm puttehm
un daschdaschadeem flaisstem lappu-kohlehm ispußkohß.
Ap Jordanu lai gan ir smiltainu apgabbalu netrußht,
tad tomehr tee lappu-kohbi të irr warren flaisfi pehz is-
flattas. Daudß kohli schè libdßinajahs muhsu behrseem,
bet ar pawiffam zittadahm jantafahm lappinahm, itt ih-
pafchi sawadu needru apgabbali të irr jo dautß; mehß zil
ween kattris warrejam panest, no schahm needrahm neh-
mahm us Jerusalem libdßi. No Jordanas us Jeriku rei-
sojohb, mehß tal zekka bijahm apnehmufchees arri mirru-
schu-juhru armelleht; bet tas muhsu Beduinhneem un zit-
teem reisneeteem nebij wis pa prahtam; tapehz wianu
reisoja taiffni us Jeriku atpaffak. Nu man bij libbeles
deefgan, jo es gribbeju ir no schahs puffes scho sawadu
juhru apmetleht, bet man nelaimjahs neweenu reisneeku
us sawu puffi dabbuht, kas ar manim buhtu weenä
prahtä, jo wiffi zitti reisneeki bij tiffai Kreemi ween; ta-
pehz fanehmu drohschu garru un garram Jordanas uppei
pa kreifu rohku Jerikai, dewohß weens patß pafschä larstä
deenas-widdu us mirruschu-juhru prohjam. Kai nu gan
no Jordanas libdßi schai juhrai irr diwi-brangas-stundas

to eet, tad tomehr es pehz 1½ stundu fipras eefchanas
jau tai mirruschaj-juhrai biju klast. Bibdamees, ka lau-
pitaji Beduinhni man ne-usbruhß, es tiffai 20 minutes
schahs juhras kohbi fahlainä uhdeni dabbuju peldetees,
un schis uhdens peldetaju tiff weegli nefß, ka ne kad ne-
warr appafsch uhdens tiff, lai arri ar spehku to gribbetu
isdarriht. Schè neweens peldetais ne muhscham ne-
warr nosliht! Kad pehz peldeschanas mallä biju isnahjis,
tad man wiffa meefas ahda neganti fuhsteja. Es nu
driß apgehrbees un labbu teefu no schahs juhras sawa-
deem melneem atmineem par peeminnu libdßi nemdams
steidsjohs atkal us Jeriku atpaffak. Kad jau labbu gab-
balu no mirruschaj-juhras biju prohjam tizzis, tad us
reiff kahdu pufß weriti tahlu few ais mugguras eerau-
dßiju diwi Beduinhnus ar flintehm pah plezseem man
paffak steidsotees, kurri pilnä katlä brehza, lai pagaidoht.
Es kohbi nobihjees un zil man ween spehka bij, dewohß us
preeffchu; tet tomehr weens Beduinhn man panahjis un
eefehrees fruhßis manni turreja zecti, kamebr ohtris pee-
nahkohb klast. Es ahtri apdohmajees, kas nu jadarra,
raudßiju no wianu naggeem walfä tiff un sawu manteli
wianu rohkas atstahdams, mauzu pa zekku us preeffchu
prohjam. Bet ais leelahm nobailehm par nelaimi no zekka
biju nomaldijees un ta kahdas 4 werites libkumu taiffdams,
beidsjohb itt peekuffis eeraudßiju Jeriku ar zitteem reisne-
teem. Tè nu man wehl azzis atdarrijahs, jo eeraudßiju
to pafchu Beduinhnu ar mannu manteli few preeffschä, ar
furu us zekka biju isplehfees. Wianu man bij paffak
steigufchees, manni fweifu atpaffak waddiht un es wianus
biju turrejis par laupitajeem. Lai gan schis stikkis irr
deefgan johzigis, tad tomehr preeffsch mannis kohbi bailigis
bij. To brijdi ne kad ne-aismirffschu! Tai pafschä
deenä prett walfaru mehß wehl apmetlejam Grodus wez-
zäs pilß muhru druppus, to kalnu, us furru fahntas
Krisu labrdinadams waddijis, (Matt. 4.) ka arri ta pra-
weefcha Elija uhdens awophu, to winsch weffeligu padar-
rija. Kad wiffu bijahm peeklahjigi apstattijufchi, tad at-
kal steidsamees us sawu telti atpaffak. Driß ween kluffa
walfara tumfchums muhs aplahja un mehß taiffamees
pee meera eet. Tè nu ohtru nakti eefsch Jerikus gukkoht,
man daschas fwehtas peeminnas no pagahjufcheem wez-
zeem laifeem prahtä nahja. Es dehmaju us teem brij-
scheem, kad Josuüs scho pilß-htu eenehma, tad us ora-
weeli Elija, ka winsch no schejeenes ar wehtru us de-
bestim branza, ta fehniha Grodus breeßmigu nahwi, ta Kunga
Jesus peemahjofchannu pee Zateüs un ta tas Kungs to
atlu Bartimeü zur sawa wahrda deewifschigu spehku
redßigu padarrija (Mark. 10, 46—52). Tad atkal us
Zahna ta kristitaja nahwi, ka Grodus wianam schè zee-
tumä buhdamam tiffa galwa nozirsta u. t. pr. Sinnams,
ka to wiffu apdohmajohb un wehrä leekohb, katra reisneeka
firds wehlejahs, driß ween atkal Jeriku tahdu janku
palnu-pilßfehru redseht, kahda ta wezßds laifßs irr bijufe.
Tai weeta, kur zitturcis wezza Jerikus pilßfehru stah-
weja, tur taggad irr kahds Arabeeschu kohbi flittis zeems
Rifa wahrda, furra, ka es nestattijohß, zilweki ar lohpeem
weenä meestä tohpä mahjo. Tur tahs buhdinas irr no
atmineem uskrautas un ar schaggareem awsegtas, bes loh-
geem un bes kaut kahdahm durwim. — Kad ohträ deenä,
tal 27. Februar no rihta bijahm uszehlfufchees, tad pul-
sten 5½ masai gaisminai austoht, mehß no Jerikus schir-
damees, usnehmahm sawu zekku us Jerusalemi atpaffak
un pulstern trijßs pehz pufßdeenas, itt laimigi garram
Ehes-kalneem un Geseமானes dahra eedami, eereisojahm
Jerusalemē. Jau fenn efmu wehlejees Naharetu, Tabora
kalnu, ka arri Galileeru-juhru apmetleht, bet ne kad ta
naw isdewees, un täpatt biffkaps Gubatß, ka arri zitti
lungi man irr to padahmu dewufchi, lai masä pulkä bes

paraddona turp nereisejoht, bet lai negatjeht us labhata briedi. Nupatt par laimi irr tas briedis atnahjis, jo rihtteen, tai 10. Merz, ja ween lads lalks buhs, wairaf nekä 100 kreewu fwehtreisueetu, dohfees us Mahjareti un Labora lainu probjam un es arri eeschu wianneem libds. Stad no turreenes pehz 14 deenu reisofchanas, buhschu atpakkal Serufalemē pahrahjis, tad attal Jumis grahmatu rakstidams wissu isstahstischu, ko tur tais weetas buhschu redsejis un atraddis. — Pa to laiku dshwojeet wesseli, firsniigi fweizinati no

Jubfu mihlodama drauga
A. Scherberg.

(Muhfu draugs A. Scherberg gan buhs tas pirmais Latweetis, tas to apsehlito semmi pahristaiga. Bet tad sinnam, zit grubta winnam bijuse ta aisreisofchana, tad gan warram dohmabt, ka ta pahrahstschana buhs jo grubta tahdom zilwekam, lam labbata tuffcha. Tadeht zerrejam, ka swehtas semmes sinnu zeenitaji ne-atraufees preefisch scha muhsu reisueeka tahdu mihlestibas dahwanu pasneegt, ko labprabt winnam pretti subitism, lai winsch jo labbi warr pahrahst un mums jo plafschakti un flaidrakti aprahstibt wissu, ko tas Kanaana semme redsejis. — Katru, ir to wissmasako dahwanu preefisch scha reisueeka warr nodohst pee Mahjas weefa redaktehra, woi pee drikketaja Ernst Platez. — Par to jau tiks gabdabts, ka ta reisueekam ristigi nahf rohfa.)
M. w. redaktehrs.

Prezdesmit gaddu briedwibas-fwehtfi Kohneffe, 25ta u. 26ta Merzi.

Wissas pasauligas leetas til pastabr ihfu laiku. Wissas muhsu dshwibas-deenas aiskreen ahtri un nemanohbt; tabs pasuhd ka ehna, ka duhmi wehja un ka migla gaisds, un jo preezigata weena stundina, weena deenina irr, jo ahtrati ta pa-est. — 26ta Merzi arri jau bija 50 gaddi pagahjuschi, kamehr augstais Kungs un Keisers Aleksanders I. briedwibu Widsemme saweem rawalstneekem dahwinajis. Dauds wihru wehl irr, kas preefisch 50 gaddeem tohs laikus gluschi labbi atminu, un tad tohs jauta, ka tee 50 gaddi pagahjuschi, tee atbilo: Zit ka weenis sapnis. — Schee minneti briedwibas-fwehtfi gan pilzseh-tas, gan us semmehn irr dauds weetas swehtiti un arri wehl tiks swehtiti. Kursch gan til nepateizigs buhtu, kas nedohstu gohdu Deewam, pateilschamu Keiseram un teem wihtreem, kas par Widsemmes-tautas labklahschanu gabdajuschu un wehl ne-apnikdami un nepeekufuschu gabra. — Arri Kohneffes draudse tappe schee swehtfi swinneti, prohti: 25ta Merzi us garrigu un 26ta Merzi us pasauligu wihfi. —

25ta Merzi pulksten 10tds pr. p. basnizas pulkstens atskanneja no tobrna un sauza draudsi ta Kunga nammä, kas us to deenu ar sakeem krobneem un flaitstahm puftehm bija ispuschohts. Spreidiki mahzitajs Pachtä f. fazzija par to leetu Deewa schehlastibu, ka gan driht preefisch 2000 gaddeem Deews engekam Gabriellam lifka pasluddinahrt, sawa weeniga Dehta eenemschanu zilweka-meefas, kas muhs no grehtem atpestihs un pee sawa Tehwa pee-weddihs. Un wehdigi falihdsinaja, kurrat tautai schi preeka-wehstis irr fluddinata un schis preeks firdi irr us-lehjis, tahdai tautat ween derr meefiga briedwestiba par labklahschanu, tahdus swehtikus mehs arri schodeen swehtitiam. —

26ta Merzi swehtifwana wisswairaf notiffa zaur Kohneffes pagasta-wezzata, Stutscha, pamohdinatschamu un pasflubbinschamu, kas dauds no sawas pusses preefisch teem swehtkeem isdewis un zaur apgabdaschamu un eerfiteschamu palihsejis. — Schee swehtfi tappa Kohneffes

Elisabetes-schola swehtiti. Ahrpuffe nammam bija weens leels, augsti pazelts un dauds masu karrogu, kas jau no tahlenes to swehtu-nammu ihweenam rahdija. — Pulksten 4tds pr. p. sapulzejabs sche: Draudses-mahzitajs Pachtä f., draudses-teefas f. v. Gerstenmeyer no Wiltina muischas, Kohneffes muischas kungs, Haken, wissi tabs draudses scholotaji libds ar kahdeem 70 draudses-lohjekkeem un diwi Kursemneekem. Mahzitajs P. f. turreja ihfu runnu, kurrä tas augstam Kungam un Keiseram pateizibu fazzija, wesselibu un labklahschanu wehleja par to, par ko mehs schodeen tohs swehtikus swinnam. Tad dseerataju kohris sem scholotaja Damba kunga waddischanas dseedaja: „Deews, faraj Keiseru!“ un wissi wihna-glabses kohpa isdami Keiseram wesselibu un labklahschanu usdsebra. Pehz tappa us mahzitaja P. f., draudses-kunga v. G. un muischas kunga H. „labklahschanas“ usdseerabts. — Nu gabja wissi lauka us kahdu pafalnu. Daudsi no teem maseem karrogeem tappa libdsi xentii. Kohris dseedaja: „Deews, faraj Keiseru,“ un „Deews, swehti Widsemmi,“ kas gauhchi tahlu atskanneja. Tad H. f. turreja runnu par schabs deenas apshmeschamu un to labbumu, ko mehs schai deenä peeminnam. Wissi dskki firdi aisgrabhti, ap-nehmahs schinni jeb zitta kahda weeta weenu ahnini us-jelt, par schabs deenas peeminneschamu us behrnu behrneem, preefisch ka H. f. pirmais 3 rubt. f. schinkoja. — Nu wissi gabja attal swehtu-nammä, tur H. f. wehl tahdas runnas turreja un dseeratajus pasflubbinaja, ne-laika Kohneffes leetmahtei, Elisabethei von Löwenstein, weenu garrigu dseesmu dseerabt, tai par pateilschamu un peeminneschamu, ka winna scho scholtu, kurrä mehs schohs swehtikus swinnam, us behrnu behrneem par lauschu ap-gahmofschamu gruntjuse; — arri us winnas behrnu labklahschanu tappa dseerabts, kurri pehzat Kohneffes muischas waldineeki buhs. — Weidsoht schai deenai par peeminneschamu wehl tappa „dseerataschanas-beedriba“ gruntetaturrai Haken f. par preefischueetu un scholmeisters Kronberga f. un scholotajs Damba f. par palihgeem, un draudses kungs von Gerstenmeyer un Wachholdera f. par gohda, beedreem — tappa iswehleti. Pagasta-wezzatais Stutscha, tuhlin dahwinaja schai beedribai par grunts-kapitalu 25 rubt. f. Preezigu deweju Deews eemihl. Lai aug. plaukt. salko un seed dseerataschana! Ap pulksten 12teem nakti wissi weefi ischkihrabs. Wittbra.

Breesniga flepkawiba.

Gan dauds un daschadus notiffumus un stahstus schinni muhsu zeen. „Mahjas weefa jeb tautas lappä“ mums no tahkahn un sweeschahm semmehn dohd sinnaht, tur mums par daschu wehra leekamu notiffumu itt firsniigi japateizabs un arri par zittu janoflumstabs. Taggad scheit negribbu nekahdu sweschas semmes notiffumu stahstibt, bet tikai ween usrahdibt, kahda irr scholait muhsu paschu tauteschu schehliga firds un brabtu mihlestiba. Dizzu, ka dascham scho breesnigu notiffumu lassoht, schauschalas pahf kaulkem ees, un affaras no azzim strees, kas notizzis tai nakti no 26ta us 27tu Februar us Pehsterburgas leeljekka W...m...s kreise, tai zetta gabbatä stary P. muischas S — de un D — pe krogga. Winnetä S — de krogga tai wakkarä fanahlfuschu turpat turwumä sem A. un P. muischas dshwobami fainneeku puifchi ar kahdeem diweem sweschem zilwekem, kas ka wandersefki isstattijusees.

Schee wissi tur weenä pulkta, libds dewini wihtreeschi, ehtruschu un dshruschi libds pulksten 12 puse-nakti, — bet libds pulksten weenan wissi schee is krogga isudduschu, kaut tuhdat krobdsineekam itt ehriigi preefischä nahjis, klausotees us winnu runnam un ahra aptahrt-laitaschamu, ka to mettadamä. —

De tai rihta stary pulstien: Dzeem un Gscheem, zekka-
laudis no Nibgas pahrbrauzoht, atrohd tai jau minnetä
weeta us leelzetta weenu sirgu ar wesmu bes zilweta
stahwam, un no ta atfal netahku ohtru sirgu ar tultscheem
wahgeem grantes jeb smiltschu bedres eegahstu. Schee klah
peebraufuschi, apturra fawus sirgus un apstatta to wesmu,
kas us zekka tur stahwejis un kurrä linni eekschä; bet arri
turpat us zekka eeraudsijuschi leelu affins-weetu eeksch
sneega un zilwetu pehdas, kas par grahwi pahri eeksch
mescha ee-er.

Scheem tuhdat vrachtä nahjis, ka scheit kahds slittums
gaddijees, un gahjuschi pa tahm wehdahm paffat eeksch
mescha, tur arri dandj weetahm affinis us sneega atrad-
duschi un no eglu tohkeem farrus nolaustus. — Dee no
leelzetta kahdu waggi semmes meschä pa tahm wehdahm
eegahjuschi, atrohd eglu skuijas-blahki, jeb tshurpu ittin
jannu ta sakrautu un no ta wairs nelahdas zilwetu peh-
das tahkat naw gahjuschas. Dee to skuijas-blahki av-
stattijuschi, sahnschi abrdiht abrdä, — un to gan nu
winni atradda tur appatschä paslehtu? — weenu puf-
dsihwu fahstu un sadurtu wihreeti, kas ar affinim wiss-
aplahrt appluhdis. — Dee to nabbagu tur atradduschi,
darra tuhdat tuwaka P. muishai sinnanmu, un schi atfal
ar steigshanu brugguteesai. Brugguteesa tuhdat turp no-
skrehjuse, sleptawibas-weetu apstattijuse, fahkuse arri
scho sleptawneeku pehdas dsiht. Bet wissupirms ta isklau-
sinajuse no ta S — de frohdjineela, kahdi un kas par
zilwekeem tee hijuschi, kas pee scha par nakti dschruschi.
Schi scho zilwetu wahrus un dshwesweetas sinnahi
dabbujuse, tuhdat fahkuse dsiht pehi tahm sleedehm, us
kuru pufsi rahdijahs, kas ohtris innu weimis aiswests.

Un rittigi, ta jau no pascha Deewa irr nolikts: „ka
wissai blehoibat un apprehjibai rei gaismä buhs nakti.“
— ta arri schi sahdsiba un sleptawiba us karstahm peh-
dahm tappe peenahsta.

Tohs linnus atradda turpat sem P. muishas
S — wes mahjä, puishu slehti, kas arri wairs newar-
redami leegtees, isstahstija taggad wissu, ta winneem schis
sleptawibas darbs gaddijees; — jo schee hijuschi noded-
majuschi un fapulzejuschees, to eeksch W. muishas dsih-
wodamu linnu-kaußmanni aplaupiht, kurfch no Pehrna-
was ar dandj naudas to nakti buhschoht pahrbraukt mah-
jäs; — bet tam Deews nehi wiss nowehlejis, stary
scheem sleptawneem krist un to nakti wiss mahjäs nepahr-
nahze. Schee nu wairs fawas mshchihstas firdsapnem-
sehanas newarredami sawaldiht, kurras pehz tuwaka
mantas un affinim isstahpuschas, fahkappuschi scho nabbaga
zettabrauzesu un pee ta schee fawu nodedmatu sleptawibas
darbu isdarrijuschi. Al tawas breefmigas un nechehligas
affiniskahrigas brahtu firdis! Tohs nu gan wissus
brugguteesa fahelma un tee taggad ais dselsu trellineem
sehich, fawu nopenitu algu gawidami.

Tas nabbags, kas stary scheem sleptawneem krittis,
irr kahds ne tahk no Walkas pilsehtas dsihwodams fain-
neela puists, kas jau dandj gaddus pubmannu kahrtä
us Nibgu ar daschadahm mantahm brauzis.

Joh. Pr.

Grahmatu sinna.

Pee mahjas weefa drikketaja C. Plates, Nibgä pee
Pehtera basnijas un zittas grahmatu bohdes atfal irr dab-
bujama:

Vasales-stahstu grahmata. Scho grahmatu stoh-
lahm un mahjahm fagahdajis N. Schulz re. (Nr
46 bildehm.) Zelgawä, 1861. 288 lapp. p. Waksä
60 kap.

Atbildes.

N. dt. Dzeer. Dohdeet jel mums sinnah, us fahen adressi Zuhß
Mahjas weest essat apstellejuschi. Us Zuhßu wahda naw
apstellehtis.

N. Gr. Ng. Zuhßu gariu grahmata no 30ta Janwar, rei isstahstija
gan. Sinnams, daschäs leetas Zums pilna tainiba, bet to
gan mehß labbi eespehjam te pretti isdarriht? Weßu, ta Zuhß
jau ta essat deesgan bailigs un nedrihtat usdoht to pagastu,
tur dsihwojat. Bet es dohmaju, kas tainiba runna, tam
ne par to naw jabihshas.

J. K. n. — J. — ds. Kad Zuhß fawus draugus tads gohda-swehts
usgahjuschi pa zuhku wihst swehtlus swinnoh, tad to launu
newarram zilteem katweescheem peemedroht, kas, ta taggad pa-
pillam dabbujat lassih, wissur issturejuschees pa gohdam. Tah-
das launa leetas tadeht newaudsinasim wis!

N. D. — Arri man leelshs, ka ar to janno kartuppu stahdischanas
pahohmu rostitajam buhs missejes, jo taha 12 kwadrat-pehdas
gan rittigi buhs 12 kwadrat-zollas ween.

N. L.

R. G. a. Nr. 43, rasna schahs studinašanas:

Wissu pee Stujenes pils walsts peederrigi, ahrußs schahs walsts
dsihwodami lohjelli teet usajinati, fawas krohna un walsts malfs-
shanas, ta arri passes pahrimshanas w.schewelaki lihds 20tu April
1869 pee Stujenes pils walstswaldischanas isdarriht.

Kad tee Pehßu kreise, Stujenes draudse dsihwodami Stujenes
pilsmuishas fainneeti Zahu Gaisle, P. Pher Gail, Andsch Sobotak un
Zahu Dohdul konkursē krittuschi un tas Pehter snaggis nomirēts,
tad teel scho minnetu fainneeku parradu deeni un parradu nehmeji
usajinati, eeksch 3 mehneschu laika, t. i. wisswehlati lihds 1mo Juli
1869 pee Stujenes pils walstswaldischanas usdohtees. Wehlati ne-
tikis neweems klaußhte, bet ar parradu slehpejem pehz liffunem dar-
rihte. [M 10.]

Schloß Schujen, den 6. April 1869.

Sinna buhwmeisterem.

Krohna Wainaschmuishas walste ta lihdschinniga stohlas mahja
lifs leelata pahrbuhweta un dar scho buhweshanu turpat pee walst-
waldischanas 28ta un 29ta April j. g. tergu noturehs un to darbu
isdoho tam, kas mafal par to prassihis un lam wairak to warrehs
ustizzeht. — Par to, ta tas darbs jaisdarra, war turpat pee walsts
stohlmeistera katra laika skaidratas sinnas dabbuht.

Waksä wez.: N. Zihruil.
Schibw.: J. Goltwer.

N. lte. t. amise lassam schahdu studinašanas:

Nibgas pilsehtas muishas draudses-teeßa darra sinnanmu, ka ta
nomirusha Zehlad Schulz mantineekem peederredamu, us Noedel
muishas grantes buhdamu 40 kwadrat-ahis leelu krunis-nehmas
gabbatu ar wissahm tur wissu buhdamahm eklahm Stä Mai deenä
j. g. wairak-schlihtajem ofzionä pahrohs. Tadeht prijeti teel usajin-
nati, tai peemineta deenä pulst. 11 preksh pußdeenas, schahs tee-
sas-namnä fanohkt, fawu schlihtahanu un wairak-schlihtahnu sinnanmu
darriht un nogai iht, lam presittihis.

Nibgä, Stä April 1869.

Nr. 124.

Andeles-sinnas.

Nibgä, 17. April. Raitis skaidris un mehtrains.
Linnu-tirgus. Schinnis deenas walstsoja par krohna linneem
50 lihds 60 rub. un par bratta no 33 lihds — rub. par birlawu.
Brakletas linnu-sehklas 9 rub. 50 kap. par muzzu.

Sihla andele. Buds tweeschu 1 r. 60 l. lihds 1 r. 70 l.
rubu 1 r. 10 l. lihds — l., meeschu 100 kap. lihds r. — l., ausu 1 rub.
80 kap. lihds — l., par puhru. Puhrs tweeschu mistu 5 r. 25 l.
rubu mistu 3 r. — l. lihds — kap., bihdeletu rubu mistu — r. — l.
meeschu putraimu 5 r. — l., lihds 5 r. 30 l., grißku putraimu 4 r.
— l. lihds — r. — l., ausu putraimu 6 r. — r., grubbu putraimu
6 r. — l., firmu 5 r. 40 l. lihds — r. — l., kartuppu 1 r. 10 l. lihds
30 l. Bohds sweesta 5 r. 5 l. 30 lihds 6 r. 50 l. Muzza fahls: far-
lana 6 rub., 25 l., balta rupja 6 rub. — kap. smalka — rub. — l., af-
mena fahls — rub. — kap. — Silkes laßdu muzzä 8 rub. 50 l.,
eglu muzzä 8 rub. — kap.

Naudas tirgus. Waksä banka biketes 89 rub., Wids. wafal-
lamas kihlu-grahmatas 100 rubl., newshallamas 92 rubl., Nibgas
kihlu-grahmatas 89 rub., Kurssemes usshallamas kihlu-grahmatas
— rub., 5 procentu usdewu biketes no pirmas leeneschanas 108
rub., no ohtras leeneschanas 161 rub. un Nibgas-Dinaburgas dsel-
su-zekka ahijas 122½ rub.

Lihds 17tu April pee Nibgas atnahkuschi 286 fuggi 90 struhga s,
un 60 fuggi atgahjuschi.

No zensures atwehlehstis.

Nibgä, 17. April 1869.

Atbildedams redaktheßs N. Leit an.

Sluddinaschanas.

No tahs Dulkumas aprinti buhdamas Echmes pagasta-waldischanas tohp schem pce Echmes pagasta peoerrigeem, ka:

- 1) Ana Freimann,
- 2) Andrik Bahneel un
- 3) Jehkab Jekabsohn,

tas bes pafsehm abrupso sawa pagasta ueturrahs un sawu galwasnauun nait maksajuschi, zeiti pefkohdinahis, sawus parrabus bes laweschanas nomakschi. Wissas muischu- un pagasta-polizejas, ta ka namma-turretaji tohp no schis pagasta-waldischanas luhgti, minnitus pagasta-loh-zeklus bes pafsehm un mitanzehm neuisurrecht, bet ka arrestantus us sawu pagastu nosubthi. 3 Echme, pagasta-waldischanä 9tä April 1869. [N 70.] Pagasta wezz: Janne Bergmann. Pagasta sctrihw.: S. Kronberg.

No Nurmuischas pagasta waldischanas tohp wiffsehm, sam wajadstis, zaur saw par wehra lischannu sinnamä darrchis, ta schi pagasta waldischanä celsch sawahm ammata darrischanahm: ka galwas naudas sawemischannu, passu isdol-lischannu un t. pr., illatru obtreenu un seft-deenu pagasta teefas nammä lohpä faees, un ka zilweli pagasta waldischanas darrischanas tiktai tamis deenas prefti nemit tifs.

Nurmuischä, 5tä April 1869. [N 348.] Pag. wezz: F. Freumann. Pag. sctrihw.: Maurer.

Wiffahm mannam godhejamahm kundehm dohdu schi to sawu, ka manna bekkera-istaba taggad atrohdbas Pehlerburgas Uhr-Nihgä, Kall-eelä Nr. 21, pretti Willera mahjweetat un irr turpat fatra deenä prischä maife rabujama.

Scherwalde-muischä Kurjemme, Jehlabnaites turwumä, teel labä kallejs mellehtis, sam arri ja-apnemmas par krohdinecku duht. Scho weetu deht jamelohs pce muischas waldischanas. 2

Appack Beerin- jeb Lindenrub-muischas teel plawas iorentetas. Japeiteizahs pce muischas waldischanas. 2

Pahrdohiti jeb isrenteti teef:

- 1) weena dšunta muischä Nihgas kreise lahdu 2 arlu leelumä;
- 2) ta ne taht no Aleksander-wahreem schoffe-jas mallä stahwedama, ar to landpolizeijas Nr. 97 apšhmeta muischäna „Wongreph.“ pce kurras 107 puhweetas dahfa-, thruma-, plawas- un gannibä-semme peeder;
- 3) ta us Grahweismuischas grunti stahwedama, ar N. 46 apšhmeta leela dšihwojama ehla, kurra daudf gacbus par sšida-fabriku tilla bruhketa, lihof ar ehregei, zittahm peederibahm un 4100 kwadrant affis lelu grunto-plazzi; aistattu stahwedama fzi ehla ihpachi derriga preefch ammatnecku- jeb zittas fabrika-eeritefchanas; un
- 4) ta schaijus Altonamas pajchä Jelgawas dšesuzella-mallä stahwedama ar Nr. 115 apšhmeta, zittahrejai von Schymadere muischäna, tur diwas schirtas dšihwojamas weetas lihof ar zittahm peederibahm, ta ka weens leelä dahf. Luwatas sinnas isdohs 2

Konjulent-lungas J. E. Wictrose. leelä Smilichu-eelä Nr. 115.

Schemanna-muischäna, feschas werfes no Nihgas, pajchä Lubahnes leeljella mallä teel appack rohtas pahrdohiti. Schahs muischinas leelums istaitra 113 puhraweetas un irr turpat arri auglu-lohfu dahris un trogofchanas; ehlas wiffas fabuhweetas. Jaunas un labbakä labeta un uguns apdrofchinaschanas labde us 10,150 rubl. f. apdrofchinaitas. Luwatas sinnas warr dabbuh pce ta lunga Theodor Gradnus Nihgä, leelä Kehnina-eelä N 10, un Walkä pce bruggu-teefas arjunta von Kufschell. 1

Beckermuischä (Gelschhof), 4 werfes no Nihgas pce Jelgawas schoffejas, irr labbi sehklas kariupek pa 1 rubli puhä pahrdohdama.

Latu. teateris Jelgawä.

Swehtdeen tai 27tä April taps Jelgawas teatero nammä preefch truhkumu zeesdameem Kursemme spehleti.

Mikka

jeb refruschu nodohschanas Widsemme.

Stattu spehle weenä zehleenä no R. Thomson.

Lustigs nerris

us tirgus platfcha.

Johku spehle diwds zehleens no J. H. Baumann.

Par cerastahm Jelgawas teatero namma zennahm. Nihgas Latu. beedr. lohzetli.

Zaur schem raksteem teel sinnamä darrchis, ta tas schinnis lappas is-sluddinahis un us 25tu April f. g. noliktis sirgu-tirgus Namlawas muischä netiks wis turrehts, jo ta peeminnetä sinna tiktai zaur tabbu misfeschannu tiktufe isloista. 1

Pufsmuischu arrende.

Wahzu gruntskungs isdohd par 1 1/2 rubla f. par puhra weetu us arrendes sawas pufsmuischas 200 puhra weetu leelas un arri mafafas, tur melna semme ar mahlu grunti un kur arri tinnilabbi isdohd ah s. Buhw- un bedšnamo malhu dabbu par brijw. Pufsmuischas atrohomas 33 werfes no Witestahs pilsehtas un tiktai tablu no Dangawas, un dšellu jelsch eet zaur muischas grunti. Pa diekzelu warr no Nihgas par 17 1/2 stundahm turp nolluht. 1

Klabstakas sinnas Nihgä Munsterei-eelä N 4 pce A. Scheynflug.

Moslawas Uhrigä, Sprent-eelä, Freymanna mahjä teel tuhlin taggad isrentehis 1800 kwadrat affis leels jalnu dahs lihof ar pulku-audsejamu istabu (Treibhaus). Klabstakas sinnas turpat sehä isdohs Beresinsk.

J. Hedlich

gruntigä

Englischu magasinhne

teel pahrdohiti leelä keabjumä: naglas preefch buhweschanas, ka: bruffas-naglas, dubbultas, lattu, pufelatun un grihdas-naglas no mihtstas un siktstas dšelles, ta ka ardisan schindelujunta-, rohreschanas, paminnu- un fedlinecku-naglinas no ik latru garruma, dšellu un miffina drahtnaglas, tappara lainwas-naglas, miffina-, dšellu-, kappara- un jaunsudraba-drahtes, balstas miffina un jaunsudraba blektis un tee masee ahr-femmes wenjuhgw arkli ar wellenu- un ardisan bes wellenu-nascheem. 1

No krohna jeb arri no zittahm beederibahm tepat gubernija isdohtus auglu-pawihrus, dšelsajellu akzijas, obligaziones un zittus brijwus naudas papihrus pirl un pahrdohd 1

Geo. Ed. Berg, leelä Smilichu-eelä N 8, Nemanna nammä, pa weenohm trepsehm augšhä.

A. Th. Thiefs,

Englischu magasinhnä Nihgä,

par sehlu tirgu warr dabbuh masohs ehrgla-art-lus ar un bes teem preefch-greeshameem naschem, istahs Steiermarlas iskapes, schippeles, lohgu-flenges, flehts- un durm-afshegas.

Korneiburgas lohpu- barroschanas un dšeedinaschanas-pulweris.

preefch sirgeem, leelkem lohpreem, aitalm un zuhkahm.

Schis stanenas, wairak semmes no waldischanas anwehletas un apstirpinatas un no slaweneem lohpu-daktereem un no wiffahm semfohpi-bas beederibahm par labbahm atšihtas lohpu-dšeedinaschanas-sahles wiffawairak par labbahm un derrigahm israhbijuchahs ta ka arri Hollander-schu lohpu- un peena-pulweris tiktai warr dabbuh pce 5

Wittuma Wetterich,

lohdes wahrs: A. un W. Wetterich, pce Pehtera basnias.

Walmeerä.

Asfaltu junta-papihru (Papp), ta ka arri tahs turflaht peederrigas naglas, akminohgsu-darwu, fappes un asfaltu

allasch turp sawä bohde un peedahwa par sehstako zennu

H. Trey.

N. 19.

Sche irr riktigi!

Ittin labbi digofchahs sehklas teel pahrdohitas par sehlu malku us Dangawas tirga sehllu-galba N 19, pce wahzu andelmana.

3 apfaltu wahgti teel sehlu pahrdohiti Keepere-eelä N 28. Japrasfa turpat wihnufti.

Tai nakti no 11. us 12. April irr us Lubanes leeljella diwi sirgi, weens tumschi bruhnä spalwa, 7 g. dous wezz, un ohtris (sehwe) gaischi bebra, 11 g. dous wezza ar kirschbruhneem wahgeem un feskahm nofagti. Ras par teem skaidras sinnas warr doht leelas muischas pagasta, Madleenes (Siffegall) drantsf, dabbuh 50 rubl. pateizibas algas.

Tai nakti no 14ta us 15tu April irr Seemanna muischäna pce Sabna wahreem no stalka isfagti 2 sirgi, weens bij melns ehrelis, ohtris schinmelis no mafas fortek. Ras schohs sirgus palihdfehse atdabbuh, tas dabbuh pateizibas algu tai peeminnetä muischäna pce

Sillina.

Tenardins un zeelawites glahbejs.

Preefch „Mahjas weefa“ peelikume pahrtulltohts
no Frantschu gramatas „les miserables“ no

Rassitaji wehl nebuhs aismirfuschji to Mahjas-weefa peelikuma stabstu: „bakra behrus.“

Zeelawite, ta bahrenite, no trakteerneeka Tenardina un no wiina feewas nesehehtigi teel mohzita un kulta. Zeelawites nomirruftas mahtes draugs, firmgalwis, nabbadsti ispesti ij Tenardina rohkahm, par to Tenardin warren tohti apskaitahs.

Baltin, ta gohbdigam firmgalwim wahrda, zeelawiti aishwebd us Parisi, Franzijas galwas pilesehtu un te ar diwkahtigu mihlestibas darbu publejahs, prohti Zeelawiti aubfinahnt un par nabbageem apsehehtotees. So wihran naudas netrukha.

Tenardins, lai gan ka traks pehz pelnahm dzenahs, tomehr neween us preefchu neteek, bet turpretti bankrutte eekriht un us Parisi dohdahs, zeredams tur drihsal pa blehschu zelleem jawu maisti pelniht.

Ka Tenardins Baltinu Parisi fateek un tahdas breefmas ij schahs fatikshanas iszefahs, to te gribbu stabstiht. —

Itt ka pa mesehem, tapat arri pa leelahm pilsehtahm allas rohdahs, kur zilweki miht un flehpjahs.

Tenardins, beidsama nabbadstiba eekrittis, Parisi arri tahda weeta dshwoja, fo ar pilnu taishibu par allu warreja nosaukt. Tenardins ar feewu un diwahm meitahm dshwoja weena istaba, kas neween tumseha, flapja un netihra bija, bet kas arri smirdeja. Weens falmu krehls, weens galds no prasteem dehteem un diwas gultu weetas. Wairat te nelas neatraddahs. Zaur weenu paschu schauru, ar sirnekteem apsegtu lohdsinu gaisma eepihdeja. Schinni masa gaimina, schinni muhschiga krehsliba zilweki wairat sehmeem lihdsinajahs ne ka zilwekem. Seenas bij flapjas un saplihftushas, grihda sapuusi un ar wezjahm kurpehm un schahdahm tahdahm nejaukahm un smirdoshahm sstrandahm aplahya. Krahsni diwas pagales kuhpeja.

Istaba zaur to wehl nejaukaka israhdiyahs, ka leela bija. Schinnis tumshes faktos un lihsums, ka likahs, uspampusehem sirnekteem un zttceem kultaimeem un warrbuht arri reebigeem sehmeem bij labba migga.

Weena gulta bij durwju, ohtra lohga tuwuma. Abbas aistikla krahsni.

Pee galda, kur spalwa, tinte un papihrs atraddahs, zilweks, kahdus sechdesmit gaddus wezs sehdeja, mas, leefs, ar masahm salki spihdedamahm azzim ka fakkam.

Schim wihran bij garra firma bahrda. Winsch ar feeweefschu kreffu bij gehrbees. Winna spalwai-

nas kruhtis bij redsamas. Semm kreffa redseja dublainas bilfes un puschainus sabbakus.

Rihpe wiinam bij sohbos. Maise schinni alla nebij, bet gan tabaks.

Tas wihrs bij Tenardins. Winsch rakstija. Un fo tad? Ruhgschanas gramatas, bet ne wis itt ka no weena un ta pascha rakstijaja, bet itt ka no daubseem. Weena gramata wezs fashauts wirneeks kuhdsa palihdsibu; ohtra weens ammatneeks, kas wahjibas deht newarreja strahdabt; tresha weens skrihwertis, kam feewa mirruft un atrainam behru pulzianu atstahjuft. Tas wirsneeks, tas ammatneeks, tas skrihwertis bija weens un tas pats, prohti Tenardins. Tad Winna abbas meitas nefa schahs gramatas tahdeem kungeem, no kurreem Tenardins dohmaja, ka wiini lischotees atmihksinattees. Tahda wihsje winsch arri daschu labbu grassi pelnija.

Rakstidams Tenardins pats ar sewi runnaja un lahdeja. Peepefchi ar dubri us galdu fita un sohbus fakohdis fazzija: „Oh, es lahprabt wiffu pasauli nogallinatu, kad tik ween spehtu! Kaut wels wiina rautu!“

Weena resna un garra feewa tuppeja semme pee krahsns. Winna arri ar kreffu ween bij gehrbta un ar wezzu kamsohli. Saplihftis preefshauts kamsohles puffi flehpa.

Us weenu no tahm gultahm weena masa bahla meitene sehdeja un nemas nekusteja. Winna nelikahs ne redseht, ne dsirdeht, ne dshwoht.

Ta bija Tenardina jaunaka meita. Wezzaka meita nebij mahja.

Truhkums, plikums un bads te gan wiffur bij redsami, bet no darba nebij ne wehsts. Ne pats rattinsch schi atraddahs. Weena faktä dselles stangas gulleja, bet ne wis tahdas, ar kurrahm gohdigi laudis mehdi strahdabt.

Te waldija kuhtriba; kuhtriba, kas isfamiffeschana i pakka leen.

Tas wihrs zeeta kluffu, ta feewa neko nesazzija, ta jauna meitenite nelikahs ne dwaschu wilkt. Spalwas kustinaschanu us papihru ween dsirdeja.

Tenardins nurdeja, weenumehr rakstoh: „Maitas! maitas! wiffi irr maitas!“

Peepefchi durwis atwehrahs un Tenardina wezzaka meita cenahja. Winna bij leelas wihrweefschu kurpes us kahjahm, gluschi dublainas un ar wezzu sstrandainu dekti bija apseggufees. Genahloht wiina brehja preezigi:

„Winsch nah! winsch nah!“

„Kursch nah?“ ta tehws praffija.

„Das wezzais kungs, kas ar jawu meitu arween us sehstaba basnizu eet,“ — ta meita — „un kam es to kuhgschanas gramatu esmu eedewuft; fo tu wiinam rakstijis.“

„Un winsch teefcham nah?“ ta tehws.

„Ja, gan! Winesch brauz ar fuhrmani.“ tā meita.
„Wai tu winnam arri riktigi muhsu addressi effi dewusi?“ — tā tehws — „Tad tu winnam to gramatu effi atdemusi? Wai winesch to arri lassijis? fo winesch tewim teizis?“

„Ja, ta, ta, kà tu laidi lehfschös, papp!“ — tā meita. — „Es tew' stahstischu gallu no galla: es basnizà tikku eegahjusi. Winesch sehdeja eerastà weetà. Es preefsch winna pallannijohs un winnam to gramatu dewu. Winesch to lassija un tad praffija, fur es dsihwojoht. Es winnam teizu, ka es winnu weddischoht. Winesch fazzija, ka tā newarroht notitt, jo winna meitai papreefsch wehl kahdas leetas waijagohht eepirft. Kad meita to buhschoht padarrijusi, tad winesch fuhrmani nemischoht un pee drihssuma pee mums buhschoht. Es winnam muhsu addressi dewu.“

„Labb!“ — tā tehws — „tu effi weena gudra meitene!“

„Gudra meitene? warrubht gan!“ — tā meita — „bet fo mannim libd ta gudriba, kad mannim janehsa tahdas breefnigas wihreescha furpes? Es labbat' cetu ar bassahm kahjahm.“

„Tawa taisniba,“ — tā tehws — „bet kad tewim buhtu bassas kahjas, tad tewi ne-eelaisu basnizàs. Un wai tu gluschi drohscha effi, ka winesch nahf?“

„Kà tad ne?“ — tā meita. — „Winesch tuhliht buhs klacht!“

Tenardins pazehlahs un brehza:

„Seewa! tu dsirdi. Winesch nahf. Isdeshi to ugguni!“

Ta seewa, neko nesaprasdama, nekusteja.

Tenardins muddigi panehma trauku bes ohfns, fur uhdens eefschà bij un to lehja us tahm abbahm nabbaga pagallehm.

Tad winesch wezzakai meitai peegreesdamees fazzija:

„Iffper ar kahju to krehflu!“

Es nesinnu, wai lassitaji scho wallodu saproht.

Ta meita neapfehra, fo tehws gribbeja.

Winesch nu pats panehma to krehflu un ar weenu kahjas spehreenu isspehbra tohs falmus, ar furreem krehfls bij appihts.

„Wai auffs laiks?“ tā winesch praffija.

„Gauschi auffs laiks!“ tā meita — „Sneegi nahf!“

Tehws peegreesahs tai meitai, kas us gultu sehdeja, lohga tuwumà un ar pehrkona balsi brehza:

„Schigli! Nahz abra no gultas! Wai tad tu neko newarri darriht? Gesitt lohgu!“

Behrns brisnidamees nekusteja.

„Wai nedstedi? Es tew' falku, ta tew lohgu buhschoht fadausht!“

Behrns pazehlahs un ar duhri lohgu fadausija.

„Labb!“ tā tehws.

Winesch apskattija wissu istabu, itt kà generalis, kas wissu fataisa us flaktinu.

Ta seewa wehl ne waheda nebij fazzijun. Taggad winna pazehlahs un praffija:

„Fo tu gribbi darriht?“

„Mettees us gultu!“ tā wihrs.

Seewa paklausija.

Paschulait' kaltà atskanneja schnulstschana.

„Kas tas irr?“ tā tehws brehza.

Ta jaunaka meita parahdija sawu rohku, kas bija affinaina. Lohgu fadausht winna sewim rohku bij eewainojusi. Winna gahja pee mahtes un kluffitiam raudaja.

„Nehs, kahdas aplamibas tu darri!“ — tā mahte — „Tu pee ta wainigs, ka behrns apskahdejees!“

„Tas irr jo labbat!“ — tā wihrs — „to jau biju paredsejis!“

„Kà?“ tā seewa — „tas effoht jo labbat? Wai muldi?“

„Kluffu!“ tā wihrs — „gan sinnu, fo darri!“

Tad winesch to seeweefcha krehlu, ar fo bij gehrees, faplehfa un ar weenu luppattu meitas affinainu rohku aptinna.

To darrijis, winesch ar uswahretaja azzim flattija wisaplahrt, us krehflu, us lohgu, us faplehstu krehlu un issauzahs:

„Du wis irr gattaws un fataisihts!“

Teddains wehjsch eepuhta zaur lohgu un libd ar aufstumu arri beesa migla eeschahwahs eefschà. Zaur fadausito lohgu redseja sneegu krihtoht.

„Taggad kà klahjahs to wihru warram fanemt.“
Tā Tenardins.

Wezzaka meita tehwan tuwojahs un sawu rohku us tehwa rohku libdama fazzija: „Nè, zik mannim aufsti!“

„Mannim wehl aufstak!“ tā tehws.

Mahte brehza: „Tewim arween wis labbat' ne kà mums! Tu arween pirmajs gribbi buht!“

„Kluffu!“ tā wihrs.

Jaunaka meita arween wehl schnulsteja. Mahte meitas rohku turreja sawas rohlàs un ar kluffu balsi fazzija:

„Neraud' wis! tehws paliks fauns!“

„Ne wis!“ tā tehws — „Schauksti turpretti wehl stipraf. Tas irr labbi!“ Un wezzakai meitai peegreesdamees:

„Winesch nenahf! Kad nenahftu, tad es parwelti ugguni buhtu isdeshis, krehflu isspehris, krehlu faplehfls un lohgu fadausijis!“

„Un to behrnu eewainojis!“ tā mahte ar kluffu balsi.

„Wai sinnat“ — tā tehws — „ka aufsti irr kà pagrabà? Kad winesch nu nenahftu? Es winnus labbi pasihftu. Winni dohma: lai gaid'! kas par to? — Ak, zik es winnus eenihstu! Nr kahdu firds preefu es winnus noschnaugtu, wissus schohs baggatus! Winni leelahs ar sawahm nabbagu dahwanahm! Winni eet basnizà! Winni dohma, ka

augstaki raddijumi irr ne kà mehs! Wiini nàht muhs apkauneh un mums no schelastibas atnesš wezzas drehbes un maissi! Bet to es nemas negribbu no jums blehscheem! Naudu mannim waijaga! Nauda! Bet to wiini mums nedohd, fazzidami, ka mehs dsehraji un deenu = sagti effam! Un kahdi tad wiini paschi irr? un ar to tad wiini farwu laiku fawe? Bits nefas kà sagti. No ka tad zittadi wiini baggati buhtu palikkufchi? Lai juppis wiinnus raui! — Bet kur tad tas wihrs paleef? Wai nahks? tas lohps warr = buht adressi aismirsis! Derresim, ka schi wezza"

Paschulail' pee durwim tikka klaudsinahs. Tenardins ar steigfchanohs durwis atwehra un dsilli palannidamees issauzahs:

„Nahlat eelchâ, kungs! Darrat mannim to schelastibu un to augsto gohbu, mans augsti zeenijams labbdarritajs, un nahlat eelchâ, Suhš un Subsu zeenijama preilene!“

Sirmgalwis lihds ar jaunu meitu eenahza.

Tas bija Baltinsch ar zeelawiti, kas nu par flaištu jaunekli bij palikkufi. Ne Baltinsch, ne sinnams arri zeelawite to zittahrteju trakteenecu Tenardinu wairs nepasina, ne Tenardinu, ne arri wiina seewu un abbas metas.

Wai arri tee Tenardi Baltinu wairs nepasihš? Redsesim.

Zeelawite ittin flaišti bij apgehrta, kà laikam preilene. Wiina us rohkahm neffa leetu palkiau un to nolikka us galdu.

Tenardina wezzaka meita ar ffaudigahm azzim flattija us zeelawites flaištahm sihschu drehbehm un flaišto waigu. Tas wiinat ne no tahleenes nenahza prahtâ, ka schi preilene ta patki zeelawite effoht, fo wiina lihds ar mahsu ne labbal' nebij turrejuschas kà funni.

(Us preefschu wehl.)

Kineeschu juhras laupitaji.

(Statt. Nr. 15. Beigums.)

Bet juhras swaigsnes wirsneeks ne masat' briesnabs ne kà tee sweschee kuggineeki. To fo winsch reds? Gandrihs wiffa kugge beesi ar sweestu apsmeh = reta un ar glahschu gabbalineem apspiffeta.

„Par tahdu prettiturrefchanas wihsi,“ — kà juhras swaigsnes wirsneeks pasmeedamees teiz — „lihds schim gan neko nebiju sinnajis, bet kas teefa, tas teefa, Suhš wihrischi effat prettiturrejuschees. To flaidri parahda to Kineeschu lihku pulks, kas te gult. Sweests winneem par spilweni. Schee blehschi muhscham sweestu wairs neehdihs!“

Ta bij Amerikaneeschu andeles = kugge ar trim mastem un ar tit ween dirpadsmat matrohscheem.

„Suhš sinnams par mannas kugges ehriwigo iflattifchanohs brihnatees,“ — kà Amerikaneets fazzija — „un tomehr bej scha padohma laupitaji mums jau fenn gallu buhtu darrijufchi. Jau no

faules lehfschanas wiini mums passat dsinnahs. Bet schu riht' bij kreetns wehjiensch un kà wiini aire = dami muhs newarreja panahkt. Kad wehjsch apstahjabs, tad blehschi mums arween tuwal' un tuwal' peenahza flahkt un es flaidri manniju, ka pehz ihfu laifu mannai kuggei ustahpschoht wirsû. To mehs wiffi sinnajahm, ka ar mums pagallam, ja wiini muhs uswarrehs. To schee Kineeschu laupitaji neko neschehlo. Mehs tadeht apnehmamees, lihds beidsamam prettiturretees. Jau weenreis preefsch kahdeem gaddeem ar dschunkineekeem esmu kahwees. Tadeht sinnaju, ka masat' no wiinu leeleem gabaleem un plintehm jabihstabs, ne kà no teem pohdeem, fo wiini ar smirdeedamahm sahlehbm pilda un cedebsina. Tad beesi un nahwigi duhmi iszettabs, zaur kurreem zilweki drihs warr noslahpt.

„Kad laupitaji kuggei tuwojahs, tad ar muhsu diweem leelgabbaleem likku schaut, kamehr pulweris bija. Kad pulweris sahka truhkt, tad kahdas muzas sweesta un kahdus dutschus wihna puddeles upureju. Geksch desmit minutehm matrohschi leelako kugges dalku ar sweestu beesi bij apsmehrejuschi un ar glahschu gabbaleem apspikkejuschi.

„Nu pcepefschi beesa migla iszeblahs. Wehjsch pawiffam apstahjabs. Tit fo mehs ar sawahm plintehm un pistolehm kohpâ bijahm fastahjuschees, tad jau pirmais dschunkis bij flahkt. Mehs wiffi reisâ schahwahm un neween labbi mehrkejahm, bet arri labbi trahpijahm. Bet tee pliftee welli par to nebehdaja un ar breefmigu blauschannu uskahpa us kuggi. Trim jeb tchetreem us bambus kahrtim bija tee jau wairaf' reisahm minnetee pohdi ar smirdeedamahm sahlehbm, fo bija cedebsinajufchi. Tohs wiini muhsu starpâ gribbeja sweest. Bet wiini drihs mannija, ka ar bassahm kahjahm us sweestu un us glahschu gabbaleem flitta staigafchana.

Winni slihdeja, eekritta glahschu gabbalôs un blahwa ais dufmahm. Bet winnu blauschana ilgi nepastahweja. Winnu paschu pohdi ar smirdeedamahm sahlehbm winnu starpâ krittâ. Duhmi winneem eenahza nahsis, azzis un auzis. Kà tad mums gruhiti nenahzahs, winneem ar muhsu plintehm gallu darriht.

Pa tam starpam arri ohtrs dschunkis peenahza flahkt. Migla bij tit beesa, ka winnu neredsejahm, pirms jau ittin tuwu bija. Weenu paschu reis ween dabbujahm schaut, tad laupitaji peeklebrahs pee muhsu kugges. Mehs gan sinnams tit drihs nebuhtu padewuschees un laikam gan dascham labham Kineescham gallu buhtu darrijufchi. Bet beidschot wiini muhs tak buhtu pahwarrejuschi, ja Suhš kà glahbejs nebuhtu atspihdejuschi. Jau arri dimi no manneem matrohscheem zaur Kineeschu schekhepeem stipri bij eewainoti.

Es pateizu Jums no wiffas firds par Subsu palihdsibu. — Kà Amerikaneets farwu runnu beidsa un juhras swaigsnes kaptinam rohku speeda —

"Bet to tal ne uf kahdu wihs'i newarru saprast, no kurreenes Juh's tit brihnischfigi un tit peepeschi effat atnahfusch'i."

Jubras swaigsnes wirsneeks Amerikaneescham wiffu isskaidroja. Peepeschi leelgabbalu rihbeeni atskanneja, laikam tal no jubras swaigsnes. Jhsu laiku pehz tam ohtroreis tiffa schauts, tad wehl kahdas tshetras wai peegas reijas un tad atkal wifs palliffa meerã.

Uu ragga pubshana atskanneja no jubras swaigsnes.

"Wehs teefam atpakkat aizinati," — ta wirsneeks fazzija — "laikam treschais dschunkis ar jubras swaigsni faduhrees un ta uf dschunlineekeem schahwusi."

Wirsneeks pawehleja, lai atbildoht zaur ragga pubshanu un tad ar wiffahm laiwahm aishrauga.

Kã bija dohmajis, ta teescham bij notizzis. Dschunkis jubras swaigsnei bij garram brauzis. Kuggineeki uf dschunki ar kartetscheem bij schahwuschi. Weeens mastakohfs arri bij apgahsees. Bet tad dschunkis beesã miglã bij issuddis. *

Laiwas gan atkal uf jakti taifjahs. Bet schoreis ne-isdewahs. Laiwineeki atpakkat greefahs, bes ta to dschunki bija redsejuschi.

Dakteris Salomons pa tam starpam uf Amerikaneeschu kuggi bija brauzis, fur tohs abbohs no laupitajeem eewainotohs Amerikaneeschus fahschja un aplohpa. Starp jubras laupitajeem neweens pats neatraddahs, pee la jawu daktera skunsti buhtu warrejis parahdiht. Kas zaur Amerikaneeschu lohdehm jeb zaur laiwineeku kartetscheem nebij nogallinahts, to tee smirdoschee pohdi bij noslahpejuschi. Bitti atkal jubrã bij noslihfusch'i.

No laiwineekeem zits neweens nebij eewainohts kã tit ween tas wirsneeks Putninsch. Tas bija lustigs un drohschjirdigs jauneklis no 18 gaddeem. Tas pohds, so ta Kineete bij sweedusi, winna galwu bij trahpijis. Winnam pee peeres kreetna skrambe bij tillufi. Par to skrambi nekas nekaitaja, lai gan sinnams jahpeja. Putninsch to skrambi ne prett simts rubteem nebuhtu ismihjis. Kã nu winsch warrehs isleelitees, kad pahnahfs mahjas! kã tehws mahte un brahki un mahsas brihnisees, kad teem wiffu to stabstih's, so schinni flaktinã ar Kineeschu jubras laupitajeem peedshwojis! Uu ar kahdu skaudibu beedri uf winnu skattih's!

Prett pufsdeenu migla issudda. Wehjsch zehlahs. Wirsneeki ar kihereem pehz isbehgusch'o dschunki skattija, bet parwelti. Dschunkis jeb jubrã noslihzis, jeb pee jubrmallas tizzis.

Abbee pirmee dschunki no lohdehm ta samaitati, ta tohs newarr wis lihds weht, Abtrak' un ahtrak' winni pildahs ar uhdeni. Mastã kohki ween wehl redsami.

Tã nelaimiga Kineete ar jawu behrniau, so ta

stipri pee kruits speesch, ween atlikfufi no wiffa ta laupitaju pulka. Kad winnu uf to Amerikaneeschu kuggi wedd, tad ar stihwahm azzim, ne wahrbu fazzidama. uf teem dschunkeem skattahs, lihds ar kurreem winnas wihs, winnas behrnina tehws jubrã noslihfst.

Weidsoht witai aplahj ir paschus mastã kohkus. Peepeschi atskann breefmiga breshschana! Weens lehzeens — un arri ta seewa no witneem norih'ta. Matrohschi gan steidsahs pee glahbschanas, bet parwelti.

Tas gan bij gals, laupitaja seewai peeklahjigs.

Jubras swaigsne Amerikaneeschu kuggi wehl apgahdaja ar pulmeri un abbas kugges tad schkibras. Jubras swaigsne laida uf Giropas, Amerikaneeschu kugge uf Amerikas puffi. —

Wifs, kas tã stabstih'ts, teescham irr notizzis. Ta kugge „jubras swaigsne“ gandrih'j katram Wahzsemneekam pasststama, kã arri winnas kayteins, kam Werners wahrdã.

Brihnischfiga dscedinaschana.

Liverpohl pilssehtã Anglijã, bija wihs atnahjis, kas par naudü wiffadus swehrus rahdija, itt kã lauwas, tijerus, tshuhstas un ta prohjam. Weenã rih'tã tijeris isbehdsã un pa celahm aplahrt skraidams pilssehtneekus par dauds beedinaja. So tijeram tas irr masa leeta, zilwetu saplohst un nogallinaht.

Weenas eelas stuhri jau no fem gaddeem nabbags krophlis sehbeja, kas nemaf uf kahjahm newarreja staigah't. Bet truh'tums winnam nebij, jo pilssehtneeki tam baggatas dahwanas dema. Bittadi winsch bij plezzigs un weffeligs tehwinsch. Kad tit ween ar kahjahm tas poh'ts nebuhtu bijis! So kã zilwefs bes kahjahm lai darra?

Tanni rih'tã, kad tijeris bij isbehdsis, peepeschi tanni eelã, fur krophlis turpeja, leels troh'fnis atskanneja. Wihri, seewas un behrni kã trakki pa scho eelu skrehja, kaudami un kaudami: „Tijeris! tijeris!“

Krophlis to dsird un reds. Winsch saproht, ta tijeris tuwumã un reds! kahjas krophlam peepeschi paleel weffelas. Winsch uslezz uf sawahm kahjahm un zitteem lihds skreen un winsch ar kahdu johni skreen, kã wisseem zitteem preekschã nahf.

Tijeri atkal sakehra, bet krophli, kas zits nekas nebij kã wiltneeks, kas lahpraht maifi bes garrosa ehda, Liverpohlã nekad wairs neredseja.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehsehts.

Rih'ã, 16. April 1869.